

Marta DAROŃ
Politechnika Częstochowska
Wydział Zarządzania
Instytut Logistyki i Zarządzania Międzynarodowego

Agnieszka WÓJCIK-MAZUR
Politechnika Częstochowska
Wydział Zarządzania
Katedra Finansów, Bankowości i Rachunkowości Zarządczej

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ AKADEMICKA – UWARUNKOWANIA I IMPLIKACJE

Streszczenie. W artykule przedstawiono zagadnienia związane z przedsiębiorczością akademicką i działalnością uczelni wyższych w ramach, tzw. trzeciej misji. Przedstawiono podstawowe formy przedsiębiorczości oraz kształtujące ją inicjatywy akademickie. Ponadto zaprezentowano wyniki badania, odnośnie do wybranych aspektów przedsiębiorczości, przeprowadzonego wśród studentów wybranej uczelni wyższej o profilu technicznym.

Słowa kluczowe: przedsiębiorczość akademicka, formy przedsiębiorczości akademickiej, akademickie inkubatory przedsiębiorczości

THE ACADEMIC ENTREPRENEURSHIP – TRENDS AND IMPLICATIONS

Summary. In the article there are presented the issues related to the academic entrepreneurial and activities of universities in the framework of the so-called – their third mission. There are characterized basic forms of academic entrepreneurship and initiatives that help shaping this kind of entrepreneurship. Moreover, there are presented the results of a study regarding selected aspects of entrepreneurship, conducted among students of selected technical university.

Keywords: academic entrepreneurship, forms of academic entrepreneurship, university incubators

1. Wstęp

W dzisiejszych czasach wiedza staje się bardzo cennym przedmiotem wymiany handlowej. Posiadanie określonej wiedzy, możliwość jej pozyskania, wykorzystania czy udostępniania świadczy o stanie rozwoju danego podmiotu – bez względu na to, czy mówimy o konkretnej osobie, podmiocie gospodarczym czy o gospodarce danego regionu. Faktem jest, że każda gospodarka oparta na wiedzy to gospodarka rozwinięta. Wobec tego, dążenie do zdobywania wiedzy i przekształcanie jej za pomocą konkretnych projektów gospodarczych w efekty o znaczeniu ekonomicznym, mające odzwierciedlenie w rozwoju danego regionu, staje się priorytetowym zadaniem samorządów lokalnych. Przy ich współudziale i zaangażowaniu inicjatywy innowacyjne, np. związane z powstawaniem parków technologicznych, mają znacznie większą szansę powodzenia. Jednakże, niemniej ważne jest wsparcie tychże inicjatyw przez ośrodki akademickie danego regionu. Oferta edukacyjna proponowana przez te instytucje znacząco wpływa na kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród społeczności akademickich. Co więcej, tworzenie przez uczelnie wyższe akademickich inkubatorów przedsiębiorczości (AIP) jest bardzo ważnym czynnikiem kształtującym przedsiębiorczość. Podmioty powstające za sprawą AIP w wielu przypadkach zasilają parki technologiczne, istniejące w danym regionie. Można zatem mówić o tzw. trzeciej misji szkół wyższych¹, która jawi się przez przekształcenie dotychczasowego modelu uniwersytetu, opartego na edukacji i badaniach naukowych, w jednostkę przygotowującą również do przedsiębiorczości w rozumieniu pobudzania aktywnych zachowań, i tym samym samodzielnego działania absolwentów na rynku.

2. Podstawowe formy przedsiębiorczości akademickiej

Pojęcie przedsiębiorczości funkcjonuje od dawna w literaturze ekonomii. Związane jest przede wszystkim z tymi cechami charakteru, które są najczęściej zauważalne w grupie osób prowadzących własną działalność gospodarczą, a więc wśród przedsiębiorców. Warto podkreślić, że w ostatnich latach przedsiębiorczość jest traktowana jako złożona forma zachowania, wymagająca z jednej strony wiedzy, zaangażowania, ogromnego wkładu energii, a z drugiej strony – aktywnego uczenia się oraz umiejętności podejmowania strategicznych decyzji.² Głównymi cechami przedsiębiorców są, m.in. umiejętność dostrzegania potrzeb i doskonalenia pomysłów, zdolności do wykorzystywania potencjalnych

¹ Matusiak K.B.: Budowa powiązań nauki z biznesem w gospodarce opartej na wiedzy. Rola i miejsce uniwersytetu w procesach innowacyjnych. SGH, Warszawa 2010, s. 7.

² Bratnicki M.: Przedsiębiorczość i przedsiębiorcy współczesnych organizacji. Akademia Ekonomiczna, Katowice 2002.

okazji, a także gotowość do podejmowania ryzyka przy racjonalnej kalkulacji możliwych do osiągnięcia korzyści. Wobec tego, można w pewnym stopniu nauczyć się bycia przedsiębiorczym. Można także rozwinąć te umiejętności i te cechy charakteru, które składają się na zestaw charakterystyk osoby uchodzącej za przedsiębiorczą.

Pojęcie przedsiębiorczości definiowane jest w różnoraki sposób – w teorii ekonomii przedsiębiorczość definiowana jest jako swoista forma pracy lub jako czwarty (poza pracą, ziemią i kapitałem) czynnik produkcji.³ Na uwagę zasługuje także następująca definicja: „Przedsiębiorczość – to połączenie różnych talentów, umiejętności i energii z wyobraźnią, dobrym planowaniem i zdrowym rozsądkiem. Działanie przedsiębiorcze polega tu na zastosowaniu nowego pomysłu w określonych warunkach, w sposób prowadzący do zmiany.”⁴ Warto przy tym przytoczyć słowa I. Krawczyk-Sokołowskiej⁵, która stwierdza, że przedsiębiorczość, obok kreatywności, wiedzy oraz instytucji wspierających innowacje, jest czynnikiem wpływającym na dynamikę rozwoju regionalnego.

Problematyka przedsiębiorczości może być rozważana z dwóch perspektyw⁶:

- procesowej – jako zorganizowany zbiór działań ukierunkowany w danych warunkach na wykorzystanie nowatorskiego pomysłu w celu generowania korzyści na rynku. W procesie budowania podkreśla się takie aspekty, jak: kreatywność i innowacyjność, umiejętność wykorzystania pomysłów, a także pojawiających się okazji oraz ryzyko czy niepewność co do powodzenia rozpoczętych działań,
- zespołu cech charakteru, opisujących szczególny sposób postępowania danego człowieka. Z tej perspektywy przedsiębiorczość wyróżnia się takimi cechami, jak: dynamizm, aktywność, skłonność do podejmowania ryzyka, umiejętność przystosowywania się do zmieniających się warunków otoczenia, dostrzeganie szans i ich wykorzystywanie, innowacyjność i motoryka.

Uczelnie wyższe, w ramach swojej, tzw. trzeciej misji, są tymi podmiotami, które mogą w zasadniczy sposób wpływać na kształtowanie postaw przedsiębiorczych zarówno wśród studentów, jak i kandydatów. Do wdrażania proprzedsiębiorczych procesów edukacyjnych instytucje te wykorzystują szeroki wachlarz narzędzi, takich jak⁷: olimpiady przedsiębiorczości dla uczniów szkół średnich, akcje promocyjne powiązane z zajęciami w zakresie przedsiębiorczości, uczelniane konkursy na biznesplany wśród studentów, doktorantów i młodych pracowników nauki, organizacja szkoleń i doradztwa dla potencjalnych

³ www.wikipedia.pl, 28.12.2012.

⁴ Cieślak J., Guliński J., Matusiak K.B., Skala-Poźniak A.: Edukacja dla przedsiębiorczości akademickiej. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2011, s. 22.

⁵ Krawczyk-Sokołowska I.: Innowacyjność przedsiębiorstw i jej regionalne uwarunkowania. Politechnika Częstochowska, Częstochowa 2012.

⁶ Janowski A.: Słownik ekonomiczny. Instytut GSMiE, Kraków 1998.

⁷ Por. Bąkowski A., Mażewska M. (red.): Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2012. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2012, s. 55.

przedsiębiorców akademickich, tworzenie i rozwój akademickiej kreatywności (przykładowo: Program rozwojowy dla studentów i absolwentów, realizowany przez wybrane uczelnie, w tym Politechnikę Częstochowską, we współpracy z czołowymi firmami, np. Leroy Merlin Polska Sp. z o.o.), tworzenie szerokiej sieci zewnętrznych kontaktów z inwestorami ryzyka, stowarzyszeniami absolwentów oraz innymi instytucjami wsparcia biznesu.

Należy również zwrócić uwagę na formy przedsiębiorczości akademickiej, które można skategoryzować w pięć podstawowych obszarów działania⁸, tj. przedsiębiorcze zarządzanie uniwersytetem, kadry dla innowacyjnej gospodarki, przedsiębiorczość studentów i absolwentów, transfer i komercjalizacja technologii oraz akademickie firmy odpryskowe, typu spin-off i spin-out (tab. 1).

Tabela 1

Formy przedsiębiorczości akademickiej

	FORMY	CECHY	
SZKOŁA WYŻSZA	Przedsiębiorcze zarządzanie uniwersytetem Uczelnia zarządzana nowoczesnie przez kadre o orientacji przedsiębiorczej, ściśle współpracującą z zewnętrznym otoczeniem	Menedżerski tryb zarządzania Konwent złożony z lokalnych partnerów Aktywny udział w regionalnych i lokalnych sieciach Współpraca z absolwentami Interdyscyplinarne zespoły badawcze	OTOCZENIE
	Kadry dla innowacyjnej gospodarki Rozwój zawodów przyszłości oraz przeniesienie nacisku ze ścisłej edukacji zawodowej na rzecz ogólnych kompetencji i umiejętności, zwiększanie zdolności adaptacyjnych absolwentów do dynamicznych warunków zewnętrznych	Elastyczne inicjowanie nowych kierunków kształcenia Dostosowywanie programów do potrzeb rynku pracy Multidyscyplinarność kształcenia Udział praktyków w kształceniu Zwiększanie udziału zajęć aktywnych (projektowych) Systemy edukacji ustawicznej	
	Przedsiębiorczość studentów i absolwentów Samodzielne próby biznesowe oparte na wiedzy wyniesionej ze studiów	Kursy z innowacyjnej przedsiębiorczości Programy preinkubacji i inkubacji Szkolenia i doradztwo Dostęp do infrastruktury badawczej Platforma kontaktów z inwestorami ryzyka	
	Transfer i komercjalizacja technologii Badania kontraktowe i zamawiane, umowy licencyjne i sprzedaż praw, wspólne badania i wdrożenia, doradztwo wdrożeniowe, opinie, ekspertyzy, recenzje itp.	Sieciowa współpraca z biznesem Zarządzanie własnością intelektualną Aktywna promocja posiadanego know-how Badania inspirowane potrzebami Centra Transferu Technologii	
	Akademickie firmy odpryskowe (spin-off i spin-out) Nowe firmy tworzone przez pracowników naukowych i doktorantów na podstawie elementów własności intelektualnej wytworzonej w macierzystej instytucji	Regulaminy tworzenia uczelnianych spin-off, spin-out Programy preinkubacji i inkubacji Park technologiczny Współpraca z inwestorami ryzyka Dostęp do infrastruktury badawczej	

Źródło: Cieślik J., Guliński J., Matusiak K.B., Skala-Poźniak A.: Edukacja dla przedsiębiorczości akademickiej. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2011, s. 27.

⁸ Cieślik J. i in., op.cit., s. 27.

Żywym przykładem inicjatyw kształtujących przedsiębiorczość akademicką są akademickie inkubatory przedsiębiorczości (AIP) czy preinkubatory. AIP jest taką formą działalności inicjowanej najczęściej przez środowisko akademickie, która ma służyć pomocą w przygotowaniu do utworzenia firmy oraz wstępnej oceny szans jej rynkowego powodzenia.⁹ Z kolei preinkubator jest definiowany jako „specyficzny typ inkubatora przedsiębiorczości „odkryty“ pod koniec lat 90., stanowiący przedłużenie procesu dydaktycznego o możliwości przygotowania do praktycznego działania na rynku oraz weryfikacji wiedzy i umiejętności we własnej firmie. (...) W tego typu jednostkach, oprócz funkcji realizowanych w tradycyjnych inkubatorach, podejmuje się wiele specyficznych działań zorientowanych na edukację przedsiębiorczości oraz komercjalizację nowych produktów i technologii.“¹⁰ Według założeń programowych, preinkubatory funkcjonujące w ramach uczelni wyższej powinny stwarzać możliwości rozwoju nowych biznesów przez ułatwianie dostępu do doradztwa technologicznego i patentowego, wiedzy naukowców i studentów przy świadczeniu usług doradczych i szkoleniowych oraz do baz danych o badaczach i wynalazcach, pomysłach, patentach i istniejących technologiach.¹¹

Tabela 2

AIP oraz FAIP w 2012 r.

Województwo	AIP	FAIP
dolnośląskie	6	1
kujawsko-pomorskie	1	6
lubelskie	2	3
lubuskie	1	0
łódzkie	2	2
małopolskie	5	4
mazowieckie	0	10
opolskie	0	1
podkarpackie	2	1
pomorskie	0	2
podlaskie	0	2
śląskie	0	7
świętokrzyskie	1	1
warmińsko-mazurskie	1	1
wielkopolskie	2	2
zachodniopomorskie	2	3
ŁĄCZNA LICZBA	25	48

Źródło: Opracowanie własne.

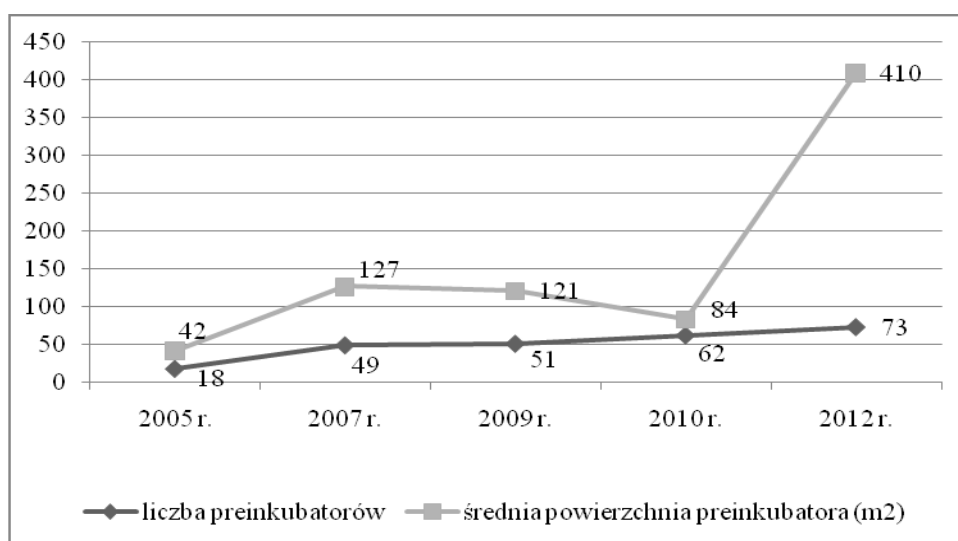
Spotyka się różne rozwiązania prawno-organizacyjne AIP. Jednym z przykładów może być Fundacja AIP (FAIP), gdzie nabór do inkubatora odbywa się na drodze konkursu oraz indywidualnych spotkań ze studentami, którzy mają pomysł na działalność gospodarczą. Realizacja projektów jest oparta na osobowości prawnej Fundacji, co pozwala uniknąć

⁹ Bąkowski A., Mażewska M. (red.): op.cit., s. 55.

¹⁰ Matusiak K.B. (red.): Słownik pojęć. Innowacje i transfer technologii. Państwowa Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2011.

¹¹ Bąkowski A., Mażewska M. (red.): op.cit., s. 55.

konieczności rejestracji firmy, a Fundacja przejmuje ryzyko niepowodzenia realizacji projektu.¹² W tabeli 2 zaprezentowano rozkład terytorialny AIP oraz FAIP w 2012 r. Analizując dane, można zauważyć, że najwięcej akademickich inkubatorów przedsiębiorczości występuje w województwie mazowieckim (10) oraz małopolskim (AIP i FAIP – łącznie 9), czyli tam, gdzie istnieje szeroka oferta szkół wyższych. Natomiast województwami, na terenie których występuje najmniej AIP i FAIP, łącznie są opolskie (1 FAIP) oraz lubuskie (1 AIP).

Rys. 1. Dynamika liczby AIP oraz średniej powierzchni AIP w latach 2005-2012

Fig. 1. The dynamics of AIP amount and the AIP average area in 2005-2012

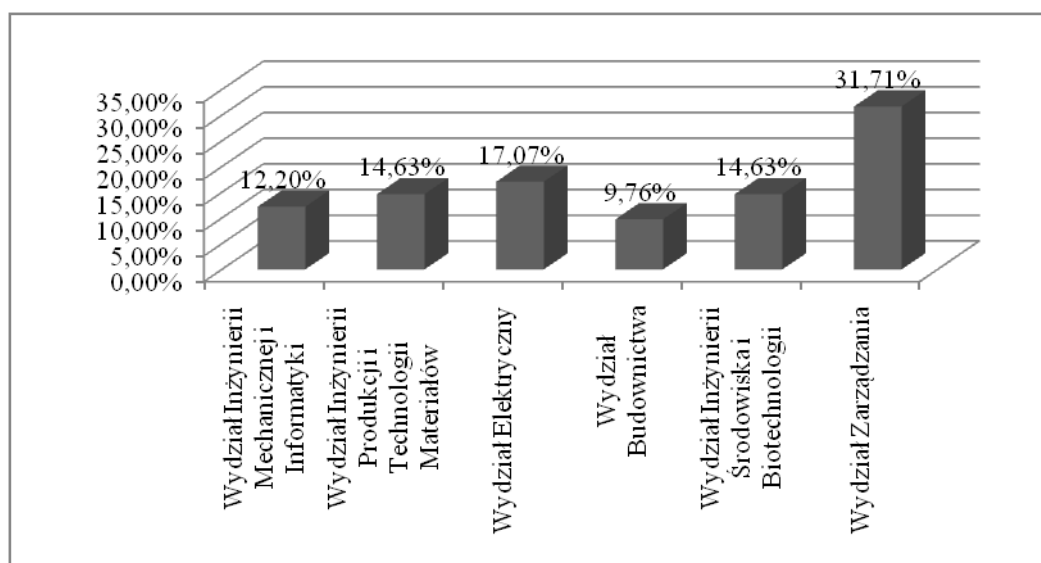
Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bąkowski A., Mażewska M. (red.): Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2012. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2012, s. 59.

Istotny jest fakt, że w latach 2005 – 2012 zanotowano duży (czterokrotny) przyrost liczby AIP, podczas gdy średnia powierzchnia preinkubatorów wzrosła prawie dziesięciokrotnie (zob. rys. 1).

3. Przedsiębiorczość i inicjatywy akademickie w opinii studentów

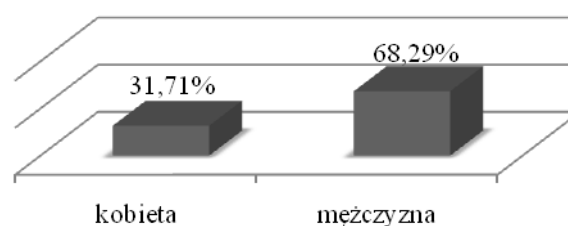
W celu nakreślenia poruszanej problematyki i zweryfikowania pewnych utartych schematów myślenia na temat przedsiębiorczości poddano badaniu grupę studentów w liczbie 82. Osoby, które wzięły udział w badaniu, są studentami różnych wydziałów Politechniki Częstochowskiej (rys. 2), a ich dobór był całkowicie przypadkowy. Warto też podkreślić, że badaniu zostały poddane tylko osoby studiujące w trybie stacjonarnym.

¹² Ibidem, s. 56.

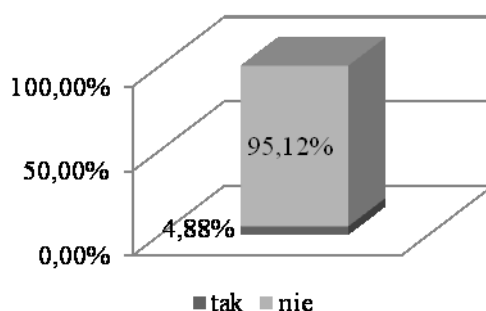
Rys. 2. Liczba studentów Politechniki Częstochowskiej biorących udział w badaniu
 Fig. 2. The amount of Czestochowa University of Technology surveyed students
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań.

Rozkład studentów biorących udział w badaniu w podziale na płeć wskazuje, że znaczna większość respondentów to mężczyźni (rys. 3). Jest to stan naturalny, wynikający z faktu, że Politechnika Częstochowska jest uczelnią techniczną. Wobec tego większość populacji studenckiej stanowią mężczyźni, mimo że na niektórych wydziałach udział studiujących kobiet jest większy niż mężczyzn.

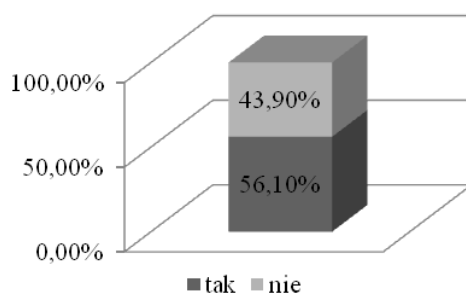
Rys. 3. Płeć respondentów
 Fig. 3. The gender of respondents
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań.

W krótkiej ankiecie dotyczącej problematyki przedsiębiorczości w pierwszej kolejności zapytano badanych studentów, czy prowadzą działalność gospodarczą i równocześnie studiują (wyniki przedstawiono na rys. 4). Wśród badanych osób niespełna 5% odpowiedziało twierdząco na zadane pytanie.

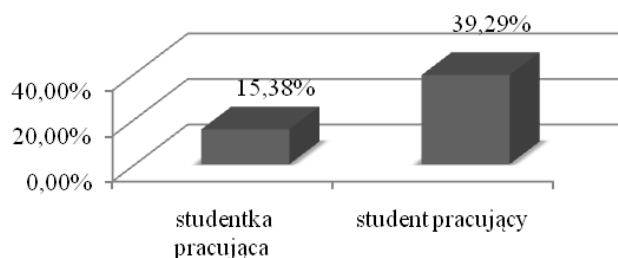
Rys. 4. Aktywność gospodarcza studentów Politechniki Częstochowskiej
Fig. 4. The economic activity of Czestochowa University of Technology students
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań.

Następne pytanie dotyczyło zamierzeń studentów odnośnie do prowadzenia działalności gospodarczej w przyszłości (rys. 5). Zanotowane odpowiedzi oznaczają, że więcej niż połowa badanych (ponad 56%) wiąże swą przyszłość z działalnością gospodarczą.

Rys. 5. Plany studentów związane z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej
Fig. 5. Students' plans concerning running own business
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań.

Jednocześnie studenci zostali zapytani, czy podejmują pracę zarobkową podczas trwania studiów? Wyniki badania w tym przypadku wskazują, że prawie 32% badanych studentów jest czynna zawodowo. Natomiast ponad dwa razy większy udział osób pracujących odnotowuje się wśród studentów aniżeli wśród studentek (rys. 6).

Rys. 6. Odsetek pracujących studentów w podziale na płeć

Fig. 6. The percentage of working students in division of gender

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań.

Ciekawych informacji dostarczyło pytanie otwarte, zadane w ankiecie, a dotyczące pojęcia „osoba przedsiębiorcza”. Respondenci mieli wskazać na cechy, jakimi charakteryzuje się osoba przedsiębiorcza. Z uwagi na dużą ilość zebranych ankiet, odpowiedzi pogrupowano w kilka obszarów tematycznych (tab. 3), z których najczęściej wybierane było powiązanie umiejętności prowadzenia działalności gospodarczej.

Tabela 3

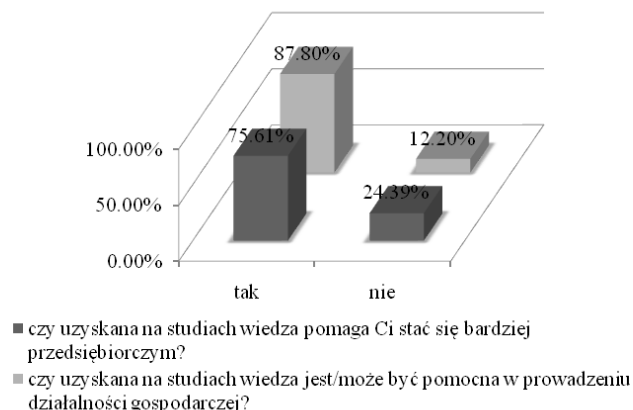
Cechy osoby przedsiębiorczej według respondentów

Cechy osoby przedsiębiorczej	Udział wskazań
osoba potrafiąca wykorzystać swoje umiejętności	43,90%
osoba dobrze zorganizowana, dobrze zarządzająca czasem	75,61%
osoba umiejąca prowadzić/prowadząca działalność gospodarczą	87,80%
osoba myśląca o przyszłości, kreatywna	29,27%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań.

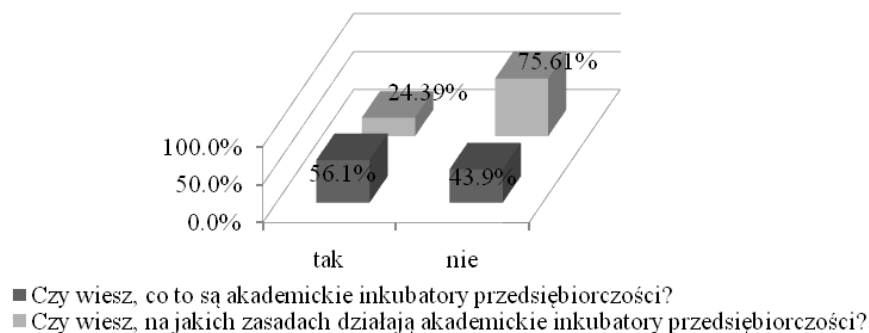
W ankiecie zawarto także pytanie na temat przydatności wiedzy uzyskanej na studiach do rozwoju osobowości w kierunku bycia bardziej przedsiębiorczym, a także przydatności tej wiedzy do prowadzenia działalności gospodarczej. Wyniki tego badania przedstawiono na rys. 7. Należy przy tym zauważyć, że wyniki uzyskano od wszystkich respondentów, tzn. zarówno tych, którzy prowadzą działalność gospodarczą, jak i tych, którzy nie mają jeszcze takiego doświadczenia.

Zdecydowana większość badanych studentów pozytywnie oceniła przydatność wiedzy uzyskanej podczas studiów, przy czym wszystkie osoby prowadzące działalność gospodarczą potwierdziły, że informacje przekazywane od wykładowców podczas zajęć dydaktycznych są przydatne.

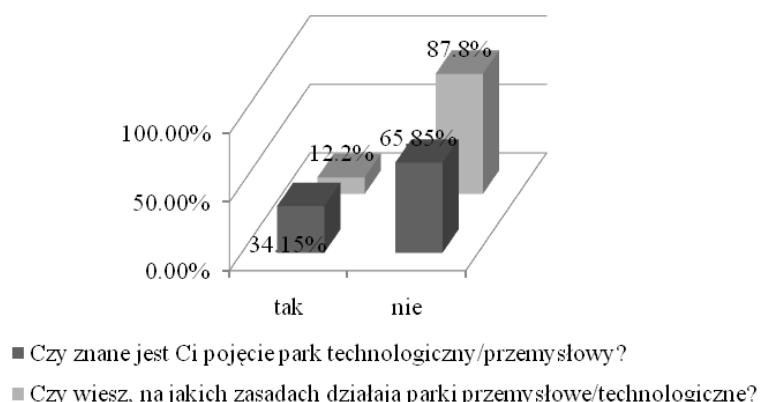
Rys. 7. Opinie studentów na temat przydatności wiedzy uzyskanej na studiach
 Fig. 7. The opinion of students on usefulness of knowledge gained at university
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań.

W dalszej części badania zadano respondentom pytanie odnośnie do ich wiedzy na temat funkcjonowania akademickich inkubatorów przedsiębiorczości. Okazuje się, że ponad połowa studentów (rys. 8) wie, co to są AIP, jednak ponad trzy czwarte badanych nie zna zasad funkcjonowania tych struktur.

Rys. 8. Wiedza studentów na temat funkcjonowania AIP
 Fig. 8. The knowledge of students on functioning AIP
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań.

Natomiast dużo niższe twierdzące wskazania respondentów uzyskano w pytaniu dotyczącym znajomości pojęcia park technologiczny/przemysłowy oraz zasad jego funkcjonowania (rys. 9).

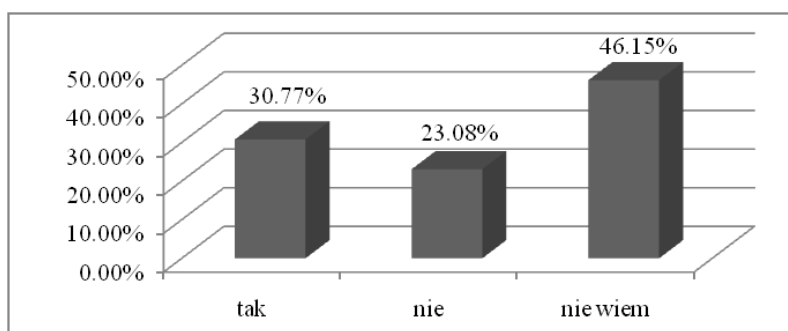

Rys. 9. Wiedza studentów na temat parków przemysłowych/technologicznych

Fig. 9. The knowledge of students on industrial/technology parks

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań.

Następnie poproszono osoby biorące udział w badaniu o określenie, czy planują skorzystać w przyszłości z udogodnień, jakie niesie ze sobą działanie w ramach AIP, tzn. czy planują otwarcie działalności gospodarczej w ramach AIP. Zaprezentowane na rys. 10 wyniki dotyczą odpowiedzi tylko tych osób, które wykazały się znajomością AIP oraz myślą w przyszłości o prowadzeniu własnej działalności gospodarczej (odsetek osób spełniających oba warunki ukształtował się na poziomie 30,22% ogółu badanych).

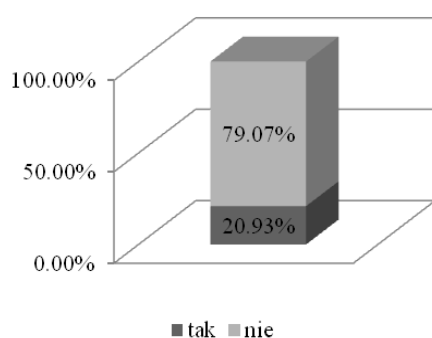

Rys. 10. Plany studentów dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej w ramach AIP

Fig. 10. Student's plans on running business under AIP

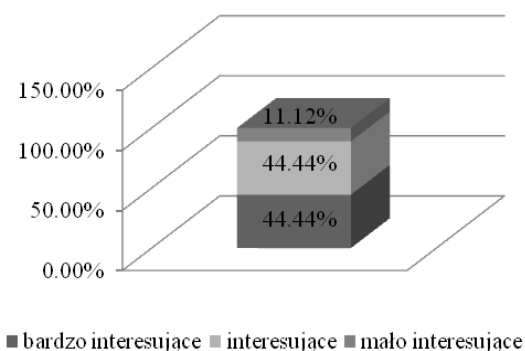
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań.

Godną uwagę jest również działalność badanej uczelni w kontekście kształtowania postaw przedsiębiorczych wśród studentów, związana z organizowaniem wykładów z udziałem znanych osób ze świata biznesu. Zadano respondentom także pytanie o ich udział w tychże wykładach (rys. 11). Studenci zostali również poproszeni o wyrażenie swojej opinii na temat tych wykładów (rys. 12).

Rys. 11. Udział studentów w wykładach osobistości ze świata biznesu
 Fig. 11. The participation of students in lectures with the persons known in business world

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań.

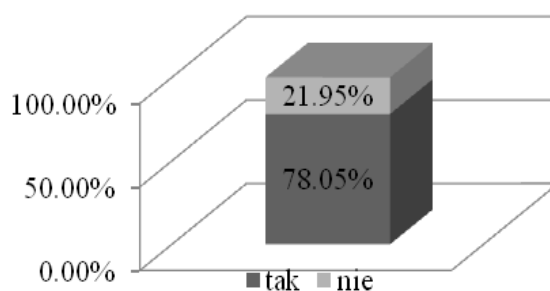

Rys. 12. Opinia studentów na temat atrakcyjności wykładów osobistości ze świata biznesu
 Fig. 12. Student's opinion on attractiveness of lectures with the persons known in business world

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań.

Z badań wynika, że niespełna 21% badanych uczestniczyło w którymś ze zorganizowanych przez uczelnię wykładów osobistości ze świata biznesu. Zastanawiający jest tak mały odsetek osób biorących udział w tego typu inicjatywach, tym bardziej że w ocenie osób, które skorzystały z tej możliwości, prawie 89% uznało te wykłady za bardzo interesujące i interesujące (rozkład tych odpowiedzi był proporcjonalny – po 44,44%).

Z kolei ostatnie pytanie, zawarte w kwestionariuszu, dotyczyło opinii respondentów na temat działań uczelni odnośnie do kształtowania postaw przedsiębiorczych wśród studentów (rys. 13).

Rys. 13. Wyniki odpowiedzi na pytanie: Czy działania uczelni odnośnie do kształtowania postaw przedsiębiorczych wśród studentów są odpowiednie?

Fig. 13. Results of responses on: If the university activities relating to development of entrepreneurial attitudes among students are appropriate?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań.

Z przeprowadzonego badania wynika, że znaczna większość (ponad 78%) studentów udzielających odpowiedzi uznaje działania uczelni w zakresie kształtowania postaw przedsiębiorczych za wystarczające.

4. Podsumowanie

Za pomocą krótkiej ankiety zbadano pewne istotne aspekty związane z przedsiębiorczością akademicką. Określono, m.in., jak studenci postrzegają osoby przedsiębiorcze, wskazano udział studentów prowadzących działalność gospodarczą, udział studentów, którzy wiążą swoją przyszłość z prowadzeniem działalności gospodarczej, poddano badaniu wiedzę studentów na temat AIP oraz parków technologicznych, a także ich opinię na temat przydatności treści zajęć dydaktycznych w kontekście kształtowania przedsiębiorczości akademickiej. Zbadano także stopień zainteresowania studentów wybranymi inicjatywami uczelnianymi (wykładami prowadzonymi przez uznanych przedstawicieli świata biznesu) oraz zdanie studentów na temat działań uczelni odnośnie do kształtowania postaw przedsiębiorczych.

Przedstawione w niniejszym opracowaniu badania niestety nie mają charakteru kompleksowego. Badaniu poddano wyłącznie studentów wybranej uczelni, co więcej – studiujących w trybie stacjonarnym. Niemniej jednak przeprowadzone badania potwierdzają pewną ważną zależność: działalność analizowanej uczelni wpisuje się w tzw. trzecią misję szkół wyższych – są podejmowane działania mające na celu kształtowanie postaw przedsiębiorczych. Widoczny jest także niski poziom wiedzy wśród badanych studentów odnośnie do funkcjonowania AIP czy parków technologicznych. Oznacza to, że zasadne byłoby podjęcie dodatkowych działań informacyjnych uczelni, dotyczących tych form wspierania przedsiębiorczości akademickiej.

Bibliografia

1. Bąkowski A., Mażewska M. (red.): Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2012. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2012.
2. Bratnicki M.: Przedsiębiorczość i przedsiębiorcy współczesnych organizacji. Akademia Ekonomiczna, Katowice 2002.
3. Cieślik J., Guliński J., Matusiak K.B., Skala-Poźniak A.: Edukacja dla przedsiębiorczości akademickiej. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2011.
4. Janowski A.: Słownik ekonomiczny. Instytut GSMiE, Kraków 1998.
5. Krawczyk-Sokołowska I.: Innowacyjność przedsiębiorstw i jej regionalne uwarunkowania. Politechnika Częstochowska, Częstochowa 2012.
6. Matusiak K.B. (red.): Słownik pojęć. Innowacje i transfer technologii. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2011.
7. Matusiak K.B.: Budowa powiązań nauki z biznesem w gospodarce opartej na wiedzy. Rola i miejsce uniwersytetu w procesach innowacyjnych. SGH, Warszawa 2010.